

педагогічні ситуації вирішують за зразком, мислять рецептурно, стереотипно; не вміють або не виявляють бажання критично аналізувати власну діяльність; не бачать потреби вдосконалювати свої професійно-гуманістичні вміння.

Висновки... Визначені сутність, структура та схарактеризовані рівні дозволяють побудувати методику діагностування етичної компетентності майбутніх учителів суспільно-гуманітарних дисциплін у процесі їхньої професійної підготовки в педагогічних ВНЗ.

Використана література :

1. Васянович Г.П. Педагогічна етика: навчальний посібник / Г. П. Васянович. – К. : Видавничий центр «Академія», 2011. – 254 с.
2. Зимня И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. А. Зимня // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5.– С. 34-42.
3. Клінцова М. «До проблеми формування професійно-педагогічних цінностей у структурі особистості майбутнього фахівця / М. Клінцова // Вісник Львівського університету – Вип. 21. – Ч.2. – Серія: педагогічні науки. – Львів : Вид-во Львів. Ун-ту, 2006. – С. 40-47.
4. Психологія вищої школи: навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / [Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко] – К. : ТОВ Філ-студія, 2006. – 272 с.
5. Управление персоналом организации: Учебник / [Под ред. А. Я. Кибанова]. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 638 с.
6. Хоружа Л. Л. Теоретичні засади формування етичної компетентності майбутніх вчителів начальних класів: дис. ... доктора пед. наук: 13.00.04 / Людмила Леонідівна Хоружа. – К., 2004. – 382 с.

Tкаченко С.В.

**УРОВНЕВЫЙ АНАЛИЗ ЭТИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ
БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ОБЩЕСТВЕННО-ГУМАНИТАРНЫХ ДИСЦИПЛИН**

Статья посвящена выявлению и характеристике уровней сформированности этической компетентности будущих учителей общественно-гуманитарных дисциплин. Приведены определение этической компетентности, охарактеризованы её структурные компоненты, что позволяет эффективно построить процесс формирования этической компетентности в процессе профессиональной подготовки будущих учителей общественно-гуманитарных дисциплин, а также разработать методику диагностирования исследуемого феномена.

Ключевые слова: этическая компетентность, будущий учитель, общественно-гуманитарные дисциплины.

Tkachenko S.

LEVEL ANALYSIS OF ETHIC COMPETENCE FOR FUTURE TEACHERS OF SOCIAL AND HUMANITARIAN DISCIPLINES

The article is devoted to definition and level formation characteristics of ethic competence for future teachers of social and humanitarian disciplines: high, middle and low. High level can be described of the main structural components for teacher's ethic competence and their formation on the phase of professional pedagogical preparation; middle level is characterized of deficient development of the structural components; low level can be defined as a weak demonstration of structural components. It includes the definition of ethic competence, its structural components are described: need-evaluative, meaningful and activity. The contents of need-evaluative component reflects the availability of personal exertion demand in profession of social and humanitarian disciplines' teacher, deep understanding of public importance for chosen job; meaningful component proves availability of some knowledge about moral and its role in teaching; and activity component means the presence of skills in order to decide professional tasks. All this allows to build the process of ethic competence formation effectively in the process of professional preparation for future teachers of social and humanitarian disciplines. Also this is the way to work out the methodology of diagnosis as for studied phenomenon.

Key words: ethic competence, future teacher, social and humanitarian disciplines, morality.

Подано до редакції 13.03.2015.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф. Корнєшук В.В.

УДК 378.011.3-057.175:81'243

© 2015

Толкова Т.М.

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ

У статті розглядається проблема розвитку професійної самореалізації викладачів іноземної мови у вищій. Розглянуто особливості поняття "самореалізація", "самореалізація викладачів", "самореалізація викладачів іноземної мови". Виокремлено чинники впливу на процес самореалізації викладачів, педагогічні умови самореалізації особистості педагогів. Вказано шляхи покращення самореалізації викладачів вищів. Проаналізовано вплив інноваційних технологій навчання на формування професійної самореалізації викладачів іноземної мови у вищій.

Ключові слова: самореалізація, професійна самореалізація, самореалізація викладачів іноземної мови, інноваційні технології навчання, вища школа.

Постановка проблеми у загальному вигляді... На сучасному етапі розвитку України, пов'язаного з системними змінами у освітніх процесах, особливої актуальності набули завдання формування педагогічних працівників, здатних до наукового усвідомлення новітніх соціальних цінностей, становлення професійної компетентності викладачів, набуття інноваційних знань, умінь та навичок, збагачення індивідуального досвіду. Всесвітні процеси глобалізації та інформатизації, які не оминули жодної системи вищої освіти України, визначили зміни

й у ставленні до системи освіти, яка виступає провідним чинником становлення особистості й суспільства. Саме у таких умовах постала необхідність у вдосконаленні особистості педагогів, забезпеченні їх всебічного розвитку.

Уся система вищої освіти у наш час спрямована на забезпечення максимального розкриття талантів, творчого потенціалу кожної особистості. В основі педагогічного процесу покладено ідею розвиваючого навчання. Таке навчання сприяє розвитку творчого ставлення до діяльності, здібностей, уяви, пам'яті, волі; формуванню гуманістичної спрямованості особистості, її мотиваційної та емоційної сфер; сприяє оволодінню інноваційними засобами та способами мислення. При цьому відбувається всебічний розвиток не лише студентів, але й систематичний розвиток викладачів, формування їх професійної компетентності, що призводить до самореалізації особистості у професійній сфері.

Професійна діяльність педагогічних працівників, зокрема й викладачів іноземної мови, відбувається в умовах широкого вибору підходів до процесу навчання, врахування новітніх педагогічних методів, технологій та змісту навчання, використання інноваційних технологій навчання. Діяльність викладачів іноземної мови забезпечує успішність процесу євроінтеграції України за рахунок підготовки студентів до міжкультурної взаємодії за допомогою іноземної мови. Характерною особливістю таких викладачів є їх здатність до всебічної самореалізації. Адже таким викладачам повсякчас необхідно підвищувати ефективність навчання іноземної мови, власного комунікативного рівня, лінгводидактичних можливостей. Самореалізація викладачів іноземної мови передбачає практичне володіння іноземною мовою для отримання професійної інформації, що постійно оновлюється внаслідок глобалізації та розширення міжнародних відносин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Багатьма науковцями досліджувалися проблеми забезпечення особистісної самореалізації, аналізувалися етапи формування самореалізації, вивчалися чинники впливу на самореалізацію, розглядалися складові самореалізації особистості.

У різноманітних наукових джерелах поняття "самореалізація" особистості в загальному визначається як процес реалізації людиною свого потенціалу, здібностей, потреб і сутнісних сил [2]. Вагому увагу дослідники приділяли окремим аспектам самореалізації особистості: самоствердженню та професійній самореалізації особистості, діяльності та життєдіяльності як способом самореалізації, факторам впливу на процес самореалізації, зовнішнім та внутрішнім умовам професійної самореалізації, розробці моделі самореалізації викладача вишу (К. Абульханова-Славська, М. Боритко, І. Зязюн, В. Сластионін та ін.).

Потреба в самореалізації – одна із провідних потреб особистості (А. Маслоу, К. Роджерс). Вона є джерелом активності людини, спрямованої на творче перетворення світу. Самореалізується, за А. Маслоу, означає стати людиною, яка досягнула вершини свого потенціалу, індивідуального розвитку.

Формулювання цілей статті... Мета статті полягала у розробці та теоретичному обґрунтуванні процесу професійної самореалізації викладачів іноземної мови для покращення якості їх діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження... Проблема самореалізації особистості стала однією із актуальних в умовах гуманізації та гуманітаризації суспільства й освіти. Вона розглядається як безперервний процес, що сприяє зростанню особистості, створює умови для її саморозвитку та професійного самовдосконалення [3, с. 212].

У наш час особливої актуальності набуває аналіз стану проблеми самореалізації в контексті професійної діяльності викладачів іноземної мови. Водночас, недостатня кількість досліджень у системі вищої освіти, що стосуються змісту та педагогічних умов ефективної професійної самореалізації викладачів іноземної мови, привела до відсутності ґрутових практичних розробок для цілеспрямованого формування творчої самореалізації у професійній діяльності.

Самореалізація особистості викладачів – це свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня своєї компетентності й розвитку професійно значущих якостей у відповідності до зовнішніх соціальних вимог, умов навчальної діяльності та власних цілей і програм розвитку.

На думку М. Коваленко, самореалізація – це усвідомлюваний і суб'єктивно значущий процес розкриття особистістю своїх здібностей і можливостей в діяльності та взаємовідносинах [2]. Вона передбачає ідентифікацію особистості з іншими, набуття знань, умінь, навичок та досвіду, усвідомлення суспільних процесів, вдосконалення власної компетентності, вироблення індивідуальної стратегії розвитку. Самореалізація передбачає всебічний розвиток особистості, розкриття індивідуального потенціалу, зростання продуктивності праці та рівня домагань.

Самореалізація викладачів вишив передбачає їх індивідуальний саморозвиток, самовдосконалення та формування здібностей до безперервної педагогічної творчості. Викладачі, які самі здатні до самореалізації, можуть створювати і умови для ефективної самореалізації студентів вищої школи.

Професійна сфера постає однією із найважливіших сфер життєдіяльності особистості. Досить часто вона є провідною сферою самореалізації особистості. Професійна самореалізація є невід'ємно складовою особистісної самореалізації людини, що становить професійну компетенцію сучасного педагога. Це свідома діяльність, спрямована на вдосконалення своєї особистості відповідно до професійних вимог, а відтак, вона

вимагає великого досвіду навчання і самонавчання, високого розвитку пізнавальних умінь.

Під самореалізацією викладачів іноземної мови в професійній діяльності розуміється цілеспрямований процес розвитку й використання особистісних та професійних визначників у професійній діяльності, результатом якої є позитивні зміни професійного рівня й рівня володіння іноземною мовою [6, с. 175-176].

Самореалізація викладачів іноземної мови – це складний комплексний процес взаємодії творчого потенціалу, професійних якостей і властивостей педагога з соціальним середовищем, пов'язаний з активністю особистості, її цілеспрямованістю і рівнем домагань. Вона включає прагнення до підвищення професійного потенціалу, креативності, здібності до рефлексії та саморозвитку.

Розвиток професійної самореалізації викладачів іноземної мови – це систематичний процес засвоєння і вдосконалення професійного досвіду, що призводить до формування індивідуальних професійних якостей та передбачає безперервний розвиток і самовдосконалення. Самореалізація викладачів відбувається у процесі професійно-педагогічної діяльності, що передбачає їх безпосередню взаємодію з іншими учасниками навчально-виховного процесу та вимагає розкриття внутрішнього індивідуального потенціалу, формування стійких якостей особистості, активної позиції та творчого підходу у вирішенні поставлених педагогічних задач.

Важливого значення у процесі професійної самореалізації викладачів іноземної мови займає професійно-педагогічна комунікація, яка є основною формою педагогічного процесу. Професійно-педагогічна комунікація, на думку І. Тивонюк, – це "система безпосередніх чи опосередкованих взаємодій педагога, що реалізуються за допомогою вербалних і невербалних засобів з метою взаємообміну інформацією, регулювання педагогічних відносин" [5, с. 151]. З її допомогою відбувається передача від викладачів до студентів людської культури, засвоєння знань, здійснюється формування ціннісних орієнтацій, розвиток комунікативної сфери, розширюється світогляд.

Становлення високого рівня самореалізації полягає у розкритті індивідуальних здібностей, творчого потенціалу; реалізації своїх ідей та намірів; задоволені професійних потреб. Така самореалізація буде супроводжуватися відчуттям задоволеності результатом і процесом від її досягнення, покращенням настрою та внутрішньою мотивацією до досягнення нових результатів.

Самореалізація педагогів вищої школи відбувається в умовах впливу низки об'єктивних та суб'єктивних чинників. До об'єктивних чинників відносять вимоги, норми та обмеження, які висуваються професією до педагогічної діяльності. До суб'єктивних чинників відносять індивідуально-психологічні особливості, здатності та психофізіологічні можливості до забезпечення педагогічної діяльності.

Особистісними чинниками успішної самореалізації викладачів вищів у педагогічній діяльності є:

- наявність високого рівня готовності викладачів до педагогічної діяльності, тобто існування на високому рівні розвитку мотиваційного, особистісного, когнітивного та операційного компонентів;
- високий рівень компетентності, що передбачає наявність у викладачів ґрутових знань і досвіду у педагогічній сфері, здатності до оволодіння передовим педагогічним досвідом;
- висока педагогічна майстерність, яка виявляється у сформованості умінь і навичок викладачів та сприяє результативності та якості педагогічної діяльності;
- комунікативні вміння, що полягають у можливостях викладачів донести до оточуючих власне бачення, можливість активно вести діалог, забезпечувати міжособистісну взаємодію.

В. Бауер виокремив такі педагогічні умови самореалізації особистості педагогів [1, с. 40-42]:

1) суб'єктивні умови, які дозволяють пов'язати цілі вищої освіти з інтересами та вподобаннями викладачів за допомогою спеціального моделювання змісту освіти:

- актуалізація суб'єктивного досвіду педагогів і його включення в зміст професійної діяльності;
- формування уміння викладачів управляти своєю діяльністю, тобто уміння розширювати свої функції якносія суб'єктивного досвіду в процесі професійної діяльності;
- актуалізація продуктивної пізнавальної діяльності, що розвиває творчий потенціал викладачів;
- формування перспективно-спонукаючих мотивів і цілей самовдосконалення та самоосвіти.

2) діяльнісні умови самореалізації викладачів, які покликані інтенсифікувати відповідно до потреб самих педагогів процес навчально-професійної діяльності та їх самореалізації у ході цього процесу:

- компетентність викладачів, які здійснюють професійну педагогічну діяльність;
- побудова системи міжособистісних і ділових взаємовідносин, які відповідають нормам культури спілкування з позицій гуманістичних принципів;
- управління рефлексією діяльності педагогів.

3) методичні умови самореалізації – це, у першу чергу, використання різних форм, методів і прийомів якісного забезпечення навчального процесу:

- розкриття психолого-педагогічних резервів і особистісного потенціалу викладачів – здібностей, компетентності, стимулювання процесів цілепокладання тощо;
- формування досвіду самоорганізації і культури педагогічної діяльності;

– формування професійно-технологічної культури, яка створює основу для творчого відтворення професійного досвіду.

Шляхами покращення самореалізації викладачів вищів виступає:

- формування стійких професійних інтересів;
- створення системи професійно-особистісної самоосвіти;
- формування стійкої потреби в самовдосконаленні;
- розвиток педагогічного мислення;
- прагнення до творчого пошуку;
- формування високого рівня наукової та професійної компетентності;
- володіння педагогічною технікою;
- формування індивідуальних якостей особистості (готовність до ризику, працелюбність, впевненість у своїх можливостях, самостійність, ініціативність, цілеспрямованість, наполегливість, активність тощо);
- навчання рефлексії.

Формуванню високого рівня самореалізації сприяють: наявність потреби у професійному самоствердженні, врахування власних можливостей та здібностей, планування професійної діяльності, врахування новітніх розробок у навчальному процесі, використання інноваційних методик та методів навчання й виховання, збагачення комунікативного рівня, широкий спектр міжособистісних стосунків у професійній діяльності, автентичність, упевненість в собі та своїх силах, цілеспрямованість, прагнення до пізнання тощо. Високий рівень самореалізації передбачає зосередження активності викладачів на розвитку свого внутрішнього світу, ефективності у соціальному житті, індивідуальності та неповторності.

Успішний викладач, який прагне до професійної самореалізації, завжди буде намагатися розвивати власну особистість та особистість студентів. Він дотримуватиметься гнучкої програми викладання, не зосереджуючись лише на змісті предмету. Адже достеменно не можна передбачити поведінку студентів та рівень їх підготовки до конкретного заняття, темп виконання вправ, оволодіння новими термінами.

Як і будь-який інший процес, професійна самореалізація призводить до результатів, які дають можливість аналізувати її ефективність на основі окремих визначників. Такими індивідуальними параметрами можуть виступати педагогічні досягнення (як у напрямку викладання дисциплін, так і у напрямку засвоєння знань студентами з певного предмету), наукові досягнення, розвиток педагогічних здібностей тощо. Водночас, успішність самореалізації викладачів іноземної мови у професійній діяльності визначається високим рівнем оволодіння сучасними методами й технологіями навчання іноземної мови. Одними із найбільш важливих серед них є інноваційні технології навчання, які забезпечують активну взаємодію викладача зі студентами та наближають спілкування на занятті до процесу реальної комунікації.

Сутність інтерактивного навчання полягає у тому, що тут відбувається цілеспрямована, систематична та активна взаємодія усіх учасників на засадах взаємонавчання, навчання у співпраці, де "студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють" [4, с. 9]. Інтерактивні технології навчання розподіляють на чотири групи залежно від мети заняття та форм організації діяльності студентів: інтерактивні технології кооперованого навчання, інтерактивні технології колективно-групового навчання, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань. Саме використання інтерактивних технологій дозволяє повністю реалізувати свої здібності викладачам та студентам, вдосконалювати свої знання, уміння та навички.

Основними інтерактивними методами, які використовуються у інноваційних технологіях навчання іноземної мови є: мультимедійні презентації, заповнення робочих аркушів, метод незавершених речень, метод "мозкового штурму", коло ідей, підготовка малюнків, виконання творчих завдань, міжгрупові дискусії, ділові ігри, навчально-рольові ігри, мовні та мовленнєві ігри, використання мультимедійних комп'ютерних програм, залучення іноземних спеціалістів, вправи, рефлексія занять, групові обговорення, робота в парах або малих групах, міні-лекції, індивідуальні завдання, аналіз професійних ситуацій, конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення тощо. Використання на заняттях запропонованих інтерактивних методів сприяє ефективному повторенню вивченої іноземної лексики, поповненню словникового запасу, ґрунтовному засвоєнню навичок правильної артикуляції, розвиткові уваги, пам'яті, мислення, формуванню умінь працювати в парах, групах тощо. Інтерактивне навчання сприяє досягненню однієї із основних цілей навчання іноземної мови, що полягає у розвитку вмінь висловлювати думки іноземною мовою в усній та письмовій формах.

Перевагами використання інтерактивних методів виступає: високий рівень інтенсивності спілкування, що дає змогу більш результативно працювати на заняттях з меншими затратами часу; різноманітність способів і прийомів педагогічної діяльності, що сприяє високій мотивованості у вивчені предмету; можливість працювати без особливих перевантажень за рахунок позитивного емоційного фону [6, с. 179]. Інтерактивна взаємодія характеризується високими показниками інтенсивності спілкування учасників, їх прямою комунікацією, зміною використаних прийомів та форм спілкування, що допомагає урізноманітнити сприйняття інформації, водночас,

ефективно покращуючи процес її засвоєння [4].

Застосування інтерактивних методик у процесі навчання іноземної мови відіграє надзвичайно важливу роль у розвитку комунікативних здібностей викладачів.

Висновки... Самореалізація особистості викладачів є необхідною і обов'язковою умовою їх успішної професійної діяльності, вдосконалення педагогічної майстерності та особистісного зростання.

Результати дослідження засвідчують ефективність застосування інтерактивних методик у процесі підготовки викладачів іноземної мови до творчої самореалізації.

Загалом, самореалізація викладачів іноземної мови вишів є свідомим цілеспрямованим процесом взаємодії суб'єктів навчального процесу із зовнішнім середовищем, що розвиває індивідуальні можливості та зосереджує їх діяльність на формуванні високого рівня особистісного розвитку.

Використана література :

1. Бауэр В.В. Педагогические условия самореализации будущего учителя в процессе педагогической практики / В.В. Бауэр // Проблемы и перспективы развития образования: материалы междунар. науч. конф. (г. Пермь, апрель 2011 г.). – Пермь : Меркурий, 2011. – Т. 2. – С. 40-42.
2. Клочко В.Е. Самореализация личности: системный взгляд / В.Е. Клочко, Э.В. Галажинский; под ред. Г.В. Залевского. – Томск : Издательство Томского университета, 1999. – 154 с.
3. Ненько Ю. Творча самореалізація особистості як наукова проблема / Ю. Ненько // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини. – 2010. – № Ч.1. – С. 211-216.
4. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко; за ред. О.І. Пометун. – К. : Вид-во А.С.К, 2003. – 192 с.
5. Тивонюк І. Професійна компетентність вчителя – необхідна умова вдосконалення його педагогічної діяльності / І. Тивонюк // Проблеми підготовки сучасного вчителя: Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / Ред. кол.: Н.С. Побірченко (гол. ред.) та інші. – Умань : ПП Жовтій О.О., 2010. – Вип. 1. – С. 150-154.
6. Тяллева І. Інтерактивні технології у підготовці вчителів іноземної мови до творчої самореалізації в професійній діяльності / І. Тяллева // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини. – Умань : ПП Жовтій О.О., – 2009. – № Ч. 3. – С. 173-179.

Tolkova T.H.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ САМОРЕАЛИЗАЦИЯ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВУЗЕ

В статье рассматривается проблема развития профессиональной самореализации преподавателей иностранного языка в вузе. Рассмотрены особенности понятия "самореализация", "самореализация преподавателей", "самореализация преподавателей иностранного языка". Выделены факторы влияния на процесс самореализации преподавателей, педагогические условия самореализации личности педагогов. Зазначены пути улучшения самореализации преподавателей вузов. Проанализировано влияние инновационных технологий обучения на формирование профессиональной самореализации преподавателей иностранного языка в вузе.

Ключевые слова: самореализация, профессиональная самореализация, самореализация преподавателей иностранного языка, инновационные технологии обучения, высшая школа.

Tolkova T.

PROFESSIONAL SELF-REALIZATION OF TEACHERS OF A FOREIGN LANGUAGE IN HIGH SCHOOL

The problem of the development professional self-realization the teachers of the foreign language at the higher school has been considered in the article. The features of the concept "self-realization", "self-realization the teachers", "self-realization the teacher of the foreign language" have been considered. The self-realization the teachers of the foreign languages is the complex process of interaction between creativity and professional qualities and characteristics of teacher with social environment associated with the activity of the individual, purposeful and level of claims. The development of the professional self-realization the teacher of the foreign language – is the systematic process of learning and improving professional skills. The factors that influenced on the process of self-realization the teachers, pedagogical conditions of self-realization the teachers individual have been determined. Thus, to the factors include the presence of the high level of teachers readiness for teaching activities, the high level of competence, pedagogical and communication skills. The pedagogical conditions of self-realization are subjective, activity and methodical. The ways to improve teacher self-realization at higher school have been indicated: the formation of the professional stable interest; the creating the system of the professional and personality self-education; the formation of stable demand for self-improvement; the development of pedagogical thinking; the aspiration for creative exploration; the formation of the high-level scientific and professional competence; the possession of educational technology; the formation of individual personality qualities, the learning of reflection.

The formation of the high level of self-realization assists: to be in need of professional self-affirmation, the accounting own possibilities and abilities, the planning professional activity, the accounting the latest methodologies in the learning process, the using innovative techniques and methods of training and education, the enrichment of communication, the wide range of interpersonal relations in the professional activities, authenticity, self-confidence, purposefulness, aspiration for knowledge. The influence of innovative technologies for the formation professional self-realization the teachers of the foreign language at the higher school has been analysed.

Key words: self-realization, professional self-realization, self-realization the teachers of the foreign language , innovative technology of education, the higher school.

Подано до редакції 05.03.2015.